

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Emniyet Genel Müdürlüğü

Sayı : 29367668-86167-(63210)-414/2016
Konu : GİH Memurlarının Görev ve Yetkisi

31.05/2016

DAĞITIM YERLERİNE

Müşavirliğimize yöneltilen birtakım hukuki görüş taleplerinden. Teşkilatımızda Genel İdare Hizmetleri (GİH) Sınıfı olarak görevli personelin adli nitelikteki işleri (fezleke hazırlama, ifade alma, olay yeri tespiti vb.) yapma konusunda görev ve yetkilerinin olup olmadığı hususunda tereddütler yaşandığı anlaşılmıştır.

Konuya ilişkin mevzuat incelendiğinde;

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun "Adli kolluk ve görevi" başlıklı 164'üncü maddesi "(1) **Adli kolluk; 4.6.1937 tarihli ve 3201 sayılı Emniyet Teşkilatı Kanununun 8, 9 ve 12 nci maddeleri, 10.3.1983 tarihli ve 2803 sayılı Jandarma Teşkilat, Görev ve Yetkileri Kanununun 7 nci maddesi, 2.7.1993 tarihli ve 485 sayılı Gümrük Müsteşarlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesi ve 9.7.1982 tarihli ve 2692 sayılı Sahil Güvenlik Komutanlığı Kanununun 4 üncü maddesinde belirtilen soruşturma işlemlerini yapan güvenlik görevlilerini ifade eder.**

(2) Soruşturma işlemleri, Cumhuriyet savcısının emir ve talimatları doğrultusunda öncelikle adli kolluğa yaptırılır. Adli kolluk görevlileri, Cumhuriyet savcısının adli görevlere ilişkin emirlerini yerine getirir.

(3) Adli kolluk, adli görevlerin haricindeki hizmetlerde, üstlerinin emrindedir." biçiminde düzenlenmiştir.

3201 sayılı Emniyet Teşkilat Kanunu'nun "Emniyet Teşkilatı Bölümleri" başlıklı 8'inci maddesi "**Polis: İdari, siyasi ve adli kısımlara ayrılır.**

Belediye zabıtası işleri: lüzum görülen yerlerde idari polis kadrosundan ayrılan ve tahsisatı belediyelerden alınan bir kısım tarafından ifa edilir. Bu kısım memurlar dahi işbu kanun hükümlerine tabi tutulurlar.

Bu suretle belediyelerden verilecek tahsisat nisbetinde olmak üzere Emniyet Umum Müdürlüğü kadrosundaki şube müdürü, emniyet amiri başkomiser, komiser, komiser muavini ve polis adedi İcra Vekilleri Heyeti karar ile tezyid edilebilir ve o zamana kadar belediye zabıtası işlerinde çalışanlar aldıkları maaş miktarına göre ilave edilen bu kadrolara tayin edilirler

Lüzum görülen yerlerde bu madde hükümlerine göre emniyet kadrosuna alınacak belediye zabıtası maaş ve masrafları İcra Vekilleri Heyeti karar ile Emniyet Umum Müdürlüğü bütçesinden ödenir." biçimindedir.

Aynı Kanunun 9'uncu maddesi "A) İdari polis, içtimai ve umumi intizamı temin etmekle mükellef olan kısımdır.

B) Siyasi polis. Devletin umumi emniyetine taallük eden işlerle mükellef olan kısımdır.

C) Adli polis; asgari tam teşekküllü bir polis karakolu bulunan yerlerde, adli işlerle uğraşmak üzere Emniyet Umum Müdürlüğüne kadrodan ayrılan bir kısımdır.

Tam teşekküllü bir kadrodan daha az kuvvette olan polis teşekküllerinin tamamı veya bir kısmı adli polis olarak tefrik edilebilir." şeklinde düzenlenmiştir.

Yine aynı Kanunun 12'nci maddesi "**Adli işlere mütaallik tahkikat; salahiyetli adli otoritelerin direktifleri altında ve kanunlarına tefhikan yalnız adli zabıtaya yaptırılır.** Polis teşkilatı yapılmayan yerlerde teşkilat yapılmaya kadar adli polis vazifeleri diğer zabıta tarafından yapılır. İdari zabıta adli zabıtaya icabında veya Cumhuriyet Müddeiumumisinin talebi üzerine yardımla mükelleftir.

İdari polis adli zabıta vazifesini tahrik eden herhangi bir hal karşısında kaldığı takdirde bir taraftan adli zabıta vazifesini ifa etmekle beraber, diğer taraftan adli zabıtaı haberdar eder ve adli zabıta gelince işi ona devreder. Adli zabıta vazifesini gerek aslen ve gerek yardım sureti ile gören zabıta memurları hakkında bu vazifeden mütevellit suçlardan dolayı Ceza Mahkemeleri Usulü Kanununa göre takibat yapılır.” şeklindedir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun “Tesis edilen sınıflar” başlıklı 36'ncı maddesinde “Bu Kanuna tabi kurumlarda çalıştırılan memurların sınıfları aşağıda gösterilmiştir.

I - GENEL İDARE HİZMETLERİ SINIFI:

Bu Kanunun kapsamına dahil kurumlarda yönetim, icra, büro ve benzeri hizmetleri gören ve bu Kanunla tespit edilen diğer sınıflara girmeyen memurlar Genel İdare Hizmetleri sınıfını teşkil eder.

VII - EMNİYET HİZMETLERİ SINIFI:

Bu sınıf, özel kanunlarına göre çarşı ve mahalle bekçisi, polis, komiser muavini, komiser, başkomiser emniyet müfettişi, polis müfettişi, emniyet amiri ve emniyet müdürü ve emniyet müdürü sıfatını kazanmış emniyet mensubu memurları kapsar. ...” şeklinde düzenleme yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri bir arada değerlendirildiğinde;

5271 sayılı Kanun'un 164'üncü maddesi gereğince adli kolluğun, ilgili Kanunlarda belirtilen soruşturma işlemlerini yapan kolluk görevlilerini ifade ettiği, 3201 sayılı Kanun'da ise polisin: adli, idari ve siyasi olmak üzere üç bölüme ayrıldığı ve 5271 sayılı Kanun uyarınca ifa edilecek adli görevlerin sadece adli kolluk personeline yapılacağı hüküm altına alındığı, diğer yandan 657 sayılı Kanunla Genel İdare Hizmetleri Sınıfı memurlarının diğer hizmet sınıfları kapsamına girmedikleri ve yönetim, icra, büro vb. hizmetlerde görevli oldukları anlaşılmış olup,

Teşkilatımızda Genel İdare Hizmetleri Sınıfı olarak görevli olan ve 5271 sayılı Kanun'un 164'üncü maddesinde belirtilen kolluk görevlisi kapsamında yer almayan personelin adli tahkikata yönelik işleri doğrudan gerçekleştiremeyecekleri ve adli evrak düzenleyemeyecekleri, ancak adli kolluk personeline yardımcı ve idari mahiyetteki büro hizmetlerini gerçekleştirebilecekleri mütalaa edilmektedir.

Bilgilerinizi rica ederim.

Olgun ALTUNDAŞ

Emniyet Genel Müdürü a.
1. Hukuk Müşaviri
1. Sınıf Emniyet Müdürü

Dağıtım:

Merkez ve Taşra Teşkilatı